

פסחים קח

נוהג של רב ששת: רב ששת הוה יתיב בתעניתא כל מעלי יומא דפסחא.
ניסיון להבין הטעם לנוהג: נימא קא סבר רב ששת

- סמוך למנחה גדולה תנן, ומשום פסחא הוא, דילמא מימשך ואתי לאימנועי מלמעבד פיסחא הוא.
- וסבר לה כי הא דאמר רבי אושעיא אמר רבי אלעזר: מכשיר היה בן בתירא בפסח ששחטו שחרית בארבעה עשר לשמו, ומצפרא זמן פסחא הוא, דכולי יומא חזי לפסחא, דסבר בין הערבים - בין ערב דאתמול לערב דהאידינא.
דחיית הניסיון והבאת טעם אחר: אמרי: לא, שאני רב ששת דאיסתניס הוה, דאי טעים בצפרא מידי - לאורתא לא הוה מהני ליה מיכלא.

ואפילו עני שבישראל לא יאכל עד שיסב.

מצה	מרור	יין
צריך הסיבה	אין צריך הסיבה	איתמר משמיה דרב נחמן: צריך הסיבה ואיתמר משמיה דרב נחמן: אין צריך הסיבה
		בתרתי כסי קמאי - דהשתא הוא דקא מתחלא לה חירות מאי דהוה הוה בתרתי כסי בתראי -
		בתרתי כסי בתראי - דהשתא דקא הוה חירות דאכתי עבדים היינו קאמר
		השתא דאיתמר הכי ואיתמר הכי - אידי ואידי בעו הסיבה

דרכים שאי אפשר להסב: פרקדן - לא שמיה הסיבה, הסיבת ימין - לא שמה הסיבה, ולא עוד אלא שמא יקדים קנה לוושט ויבא לידי סכנה.

מי צריך/לא צריך להסב:

אשה אצל בעלה	בן אצל אביו	תלמיד אצל רבו	שמש
לא בעיא הסיבה	בעי הסיבה	שאלה - ראה מטה	בעי הסיבה
ואם אשה חשובה היא - צריכה הסיבה			

שאלה: תלמיד אצל רבו איבעיא להו: מאי?

תשובה: תא שמע, דאמר אביי: כי הוינן בי מר זגין אבירכי דהדדי, כי אתינן לבי רב יוסף, אמר לן: לא צריכתו, מורא רבך כמורא שמים.

קושי: מיתבי: עם הכל אדם מיסב, ואפילו תלמיד אצל רבו!

תירוץ: כי תניא ההיא - בשוליא דנגרי.

שאלה: איבעיא להו: שמש מאי?

תשובה: תא שמע, דאמר רבי יהושע בן לוי: השמש שאכל כזית מצה כשהוא מיסב - יצא. מיסב - אין, לא מיסב - לא, שמע מינה: בעי הסיבה, שמע מינה.

דין נשים בארבעה כוסות: ואמר רבי יהושע בן לוי: נשים חייבות בארבעה כוסות הללו, שאף הן היו באותו הנס.

דינים של ארבעה כוסות: אמר רב יהודה אמר שמואל: ארבעה כוסות הללו צריך

1. שיהא בהן כדי מזיגת כוס יפה

2. שתאן חי - יצא,

3. שתאן בבת אחת - יצא,

4. השקה מהן לבניו ולבני ביתו - יצא.

הגבלת דברי רב יהודה בשם שמואל:

גירסת הגמרא שלנו	גירסת הרי"ף לגמרא
במה לא יצא ידי חובה?	במה לא יצא ידי חובה?
במה לא יצא ידי חובה?	במה לא יצא ידי חובה?
יין	חירות
יין	ארבע כוסות
יין	ארבע כוסות
יין	ארבע כוסות

עוד הגבלה: השקה מהן לבניו ולבני ביתו יצא. אמר רב נחמן בר יצחק: והוא דאשתי רובא דכסא.

קושי על דברי רב יהודה אמר שמואל: מיתבי: **ארבעה כוסות הללו צריך שיהא בהן כדי רביעית, אחד חי ואחד מזוג, אחד חדש ואחד ישן, רבי יהודה אומר: צריך שיהא בו טעם ומראה יין.** קתני מיהת: **כדי רביעית**, ואת אמרת כוס יפה!
תירוצ: אמרי: אידי ואידי חד שיעורא הוא, מאי כדי מזיגת כוס יפה דקאמר - לכל חד וחד, דהוי להו כולהו רביעית.

רבי יהודה אומר: צריך שיהא בו טעם ומראה.
הטעם לדבריו: אמר רבא: מאי טעמא דרבי יהודה - דכתיב *אֵל תֵּרָא יִין כִּי יִתְאֲדָט*.

